

RIETU AMERIKOS LIETUVIS

Redakcijos ir Administracijos adresas:
Rua dos Andradas 44 nr. 2º and.
Laiškams: S. Paulo Caixa Postal 3902.

SEMANARIO LITHUANO

Leidžia: LIETUVIŲ LITERATŲ GRUPĖ
Atsakom. redaktorius: LIŪDAS VALIUKAS

I Metai

São Paulo, 1928 m. Rugsėjo mėn. 30 diena (sekmadienis)

38 Nr.

Prenumeratos kaina: Brazilijoje ir kitose P. Amerikos valstybėse metams 16\$000 pusmečiui 8\$000 3 mėn. 4\$000 Lietuvoje ir kitose šalyse: metams 3 doler. pusmeč. 1 dol. 50 ct. mėn. 75 ct. Prenumeratos pinigus galima siūsti įvertintais laiškais com valor Atskiro numerio Kaina 300 reisų

AMŽINOSIOS TAIKOS SUTARTIS

Rugpjūčio pabaigoje Paryžiuje buvo pasirašytas didelės svarbos tarptautinis dokumentas pavadinamas Kologo Paktu. Š. A. Jungtinių valst. Užs. Reikalų ministeris Kologas, panašiai kaip prieš 9 metus Vilsonas, ėmėsi iniciatyvas rūpintis žmonijos gerove ir ramybe. Prieš 9 metus Vilsonas padėj daug pastangų, kad išliuosuoti mažesnes tautas iš svetimų valstybių globos ir dėka jam neviena prisilgėtoji tauta tamsi skaidė ir Lietuva atgavo savo laisvę ir nepriklausomybę.

Nemažiau svarbesnės reikšmės dabartine Kologo idėja įvykdyta, — tai apsaugojimas žmonijos nuo karų.

Visa eilė metų kaip pasaulis kalba apie nusiginklavimo reikalingumą. Neviena kartą buvo šaukiamos tarptautinės konferencijos ir kongresai, kad užtikrinti žmoniją nuo tų baisių tarptautinių ginčų priemonių kai karas visuomet buvo karas neigiamas, bet kaip priešdavo prie valstybių ambicijų, nei viena iš labiausiai apsiginklavusių valstybių nenorėjo pirma nusiginkluoti, ir gudriais diplomatiniais aktais pasilikdavo sau teisę reikalui esant neva „gintis“ ir tuo pačiu ypač Europoje karas kiekvienu momentu galėjo kilti.

Garsijį šiandieninį Kologo Pakta pasirašė visa eilė valstybių pasizadėdamos karo kaippo giučio priemones nevertoti t. y. nekariauti. Kitaip Kologo Pakta vadina „amžinosios taikos“ dokumentu.

Čia charakteringa, kad šia taikos sutartį pirmutiniuju (alfabeto tvarkoje) pasirašė Vokietijos Užs. Reik. ministeris Štrezemanas, Vokietijos ir Prancūzijos santykiai dar nuo Elzaso Lotaringijos karo bebuvu draugingi, tad po daugelio metų iš kilmingas Paryžiuje Štrezemanas priimamas skaitomas kaipo nauja vakarų Europos politinio gyvenimo era.

„Amžinosios taikos“ pakta pasirašė virš 40 valstybių ir laikui begant proklamuoja, kad pasirašytų visos pasaulio valstybes.

PASTO DĒZUTĖ

Redakcijoj yra laišakai:

Jonui Sakalauskui, Vaclovas Petryla, Mykolas Butovas, Juozas Ružas Gasparui Targunui, Balys Vaitkūnas, G. Kaupui, Jonui Urbonui, Petriui Morkūnui, Jeronimui Raudžiui, Jonui Paliušui, Povilui Vizgauskui, Linui

IS LIETUVOS

Vilkai. Pakuonio valsčiuje priviso daug vilkų ir jau nemažai padarė žalos ūkininkams.

Kauno tiltų statyba varoma sparčiau, sekančiais metais abu tiltai bus užbaigti. Milžiniški tiltai priduos Kauno didelio miesto požymiu.

Ruklos Spirto varyklos byla apie padarytus valstybei nuostolius sumoje 5.400.000 litų greitai laiku bus nagrinėjama Kauno Apygardos Teisme. Svarbiausiems kaltininkams Česlei, Taubmanui, Šichmanui ir Judasiniui jau įteikti kaltinamieji aktai. Teismas šauks apie 70 liudininkų ir daug ekspertų.

Kauno rūmai. Teisingumo m-jos tr Lietuvos Banko rūmai jau galutinai baigiami. Teis. m-jos rūmuose tilps ir ministerių kabinetas. Lietuvos Banko rūmuose ruošiamas specialiai prof. Voldemarui butas.

Kauno m. statyba. Per 6 metų laikotarpį Kaune pastatyta 680 mūrinių ir 1676 medinių gyv. namų. Dauguma namų savininkai tai įstaigų valdininkai ir šiaip tarnautojai.

Nauji banknotai. Netrukus paleidžiami į apyvartą nauji 50 litų banknotai. Banknotai bus žalios spalvos su šilkėnėmis gijalėmis. Vienoje pusėje bus Gedimino ir Dr. Basanavičiaus atvaizdai, o anroje Vilniaus katedra ir Gedimino pilis.

K. Petrausko gastrolės. Dainininkas K. Petrauskas ruošiasi į gastroles užsienioose, dainuos taipgi su Šaliapinu.

Lenkų žvalgybos karveliai. Kaune ir Marijampolėje sugauti lenkų žvalgybos karveliai nešiojantieji slapta apie Lietuvą žinią.

Sulaikytas lenkų šnipas. Ivickas Vaitiekus Utenos bare. Jis buvo seniai sekamas. Rasta daug kompromituojančios medžiagos.

Vilbasijui, Jonui Ciškevičiui, P. Vitrakiui, Antanui Kasinskui, J. Stripinui, Jonui Pestinui, Bronislavui Vaškevičiui, Bened. Samšonui, Juozui Janavičiui, Pranui Šinkevičiui, Felix Kaminskui, Antanui V. šiliui, Šta. iui Vicakui.

Paieškomi Adomas Trumpis ir Antanas Mackevičius su šeimynomis atvykusieji Brazilijon liepos m. 1928 m. Pranešti „P. A. L.“ redakcijai.

Pamišėlės tragedija. Paduvinio valsė. pamišėli Elzė Dembinakienė nūstojusi proto įmetė į šulnį 4 savo vaikus ir pati šalin įsoko. Visi prigirė.

Išvogė gintarus. Kretingoje pirklio Furmano, gintarų įmonėje pavagta 35 tūkstančių vertės gintarų.

Gatvių pavadinimai pakeisti. Kauno m. „Ukmergės plentas“ nuo rugpjūčio mėn. vadinamas „Smetonos prospektas“.

Laivyno klausimas. Kaune lankėsi žymus Vokietijos finansininkas Barmot. Jis vedė derybas su Kauno miestu dėl tramvajaus įrengimo, ir su p. Finansų ministeria tarėsi Lietuvos prekybos laivyno reikalui. Galutinų pasekmių dar nežinoma.

Antroji spirito varyklos byla. Leipalingio Alytaus spirito varyklos savininkams, beveik tie pats ką ir Ruklos byloje, kelama byla sulig kurios valstybei padaryta apie 11 milijonų litų nuostolių.

Šiaulių apskritį audra padarė nuostolių arti milijono litų.

Šiomis dienomis Šiaulių Žemės ūkio kooperatyvų sąjunga baigė surašinėti nuostolius, padarytus Šiaulių apskr. siautusios audros š. m. liepos mėn. 29 d. Nuostoliai gan dideli:

Joniškių valsė. sugriauta 26 trobesiai 35.500 litų sumai, sunaikinta žiemkenčių javų 404 hektarai 278.350 litų sumai, vasarojaus — 116.033 litų sumai, daržų ir sodų išnaikinta 13.028 litų sumai.

Pašvitinio valsė. sugriauta 43 trobesiai, kurių nuostolis apskaitomas 57.635 litų sumai, sunaikinta žiemkenčių javų 222 hektarai — 83.769 litų sumai, vasarojaus sunaikinta 421 hek. — 84.580 litų sumai, sodų ir vaisių — 9.320 litų sumai.

Žeimelio valsė. apdraskyti 5 trobesiai, 7 visai sugriauti. Nuostolio padaryta 27 apdraskyti, kurių nuostolis apskaitomas 33.140 litų sumai. Sunaikinta: žiemkenčių javų 173,05 hekt. — 44.433 litu sumai, vasarojaus 394 hekt. 94.065 litų sumai. Visam apskritį padarė audra nuostolių 778.240 litų sumai.

Vakariniai Lietuvių suaugusiųems kursai atidaromi.

Š. m. rugsėjo mėn. 26 d. Lietuvių Vakarinių Kursų Direkcijos posėdyje, sulig užsirašiusiųjų klausytojų skaičiaus daugumos, nutarta jau atidaryti portugalų kalbos mokymosi skyrių.

Iteikusiai anketas Direkcijos vardu prašant priimti į kursus privalo 3 d. spalio mėn. atvykti Avenida Brigadeiro Luiz Antonio 9 20 valandą raštinėn, patvirtinimui savo iteiktos anketos ir užsimokėti 8\$000 mokslapinių mėnesiui laiko už 12 pamokų (valandų).

Portugalų kalbos mokymasis užims 8 mėnesius, pradedant nuo 5 d. spalio mėn. su garantija, kad kiekvienas klausytojas baigęs kursą (žinoma priklausys nuo gabumų) jau galės taisyklinaigai vartoti kalbą skaityti ir rašyti, (portugalų kalba bus dėstoma sulig Berlitz'o sistema).

Galutinas priėmimas portugalų kalbos skyriun, (iki 3 d. spalio mėn. Kiti skyriai, kaip anai: anglų kalbos, lietuvių, amatininkų, braižytojų, elektrotechnikų ir k. bus atidaromi kiek vėliau atsiradus didesniai skaičiui klausytojų.

Liet. Vakar. Kursų
Direkcija.

S. PAULO ĮVYKIAI

Praeitoje savaitėje brazilų studentų iniciatyva liko triukšmingai sudaužyta ir sudeginta italų fašistų „Il Piculo“ dienraščio redakcija ir spaustuvė. Šis incidentas buvo iššauktas brazilų tautinių jausmų įžeidimais, nes italų laikraštis užsimiršęs, kad leidžiamas Brazilijos valstybėje drašiai įsi eikšdavo įžeidžiančiai. Kiek anksčiau už įžeidžiantį toną studentai sudaužė vietinio anglų savaitraščio „Rawiev of Brazil“.

Smulkų šių įvykių aprašymą patalpinsime sekančiam N-ry.

Porto Alegre po vandeniu.

Rio grande do Sul sostinėje vyksta didžiausi potvyniai. Virš 100 m. kvartalų užlieta. 30.000 gyventojų liko be pastogės.

Kas norite pirkti laivakortes.

iš Lietuvos arba į Lietuvą lai atmena, kad prieinamiausiomis kainomis ir patogiausiomis išsimokėjimo sąlygomis jus tik atliksite biūre

„Universal“

Nuo šio skelbimo dienos parduodame naujomis kainomis ir lengviausiomis išsimokėjimo sąlygomis. Užeikit įsitikint, tas jums pinigų nekainuos, o tik sutalpysite

ADRESAS.

Rua dos Andradas 44 2 aukštas. Laiškams Caixa Postal 3902 S. Paulo.

LIETUVOS BANKO AFERA.

Liepos 30 d. Lietuvos Banke buvo sulaikytas pil. Jonas Giknius, kuris nėsamos „Naujosios statybos“ bendrovės vardu padirbtai čekiais norėjo iš banko pasiimti 84.000 litu. Jis buvo sugautas ir perduotas krim. policijai, kuri pas jį rado ir daugiau padirbtų čekių.

Pristatytas policijon iš karto gynėsi, kad esąs nekaltas, bet vėliau prisipažino. Jis yra savamokslis, seniau dirbo mokytojo darba Rozalino vid. m-loy. Paskutiniu laiku lankė L. U. technikos fakulteta ir baigė jame du pirmuoju kursu.

Sulaikiusi Giknių, krim. policija tuojau ėmėsi aiškinti pačią aferą. Tuoj buvo suimtas banko tarnautojas pil. Leonas Kalinauskas, be kurio pagalbos pirmasis nebūtų galėjęs „pasiimti“ banko pinigų.

Priešus Gikniui prie kasos, kasininkas pastebėjo, kad čekis pasirašytas valdininko, kuris išvykęs į atostogas. Be to, ir lapelių spalva buvo ne ta, kuri tą dieną ėjo. Aferistai buvo sugauti. Tada prisipažino Kalinauskas.

Jam prisipažinus, vėliau prisipažino ir Giknius. Pas juos rasta apie 40.000 litų. Pinigai buvo suslapstyti, vieni — dviratų, kiti butely pakasti po augančiu ažuolu ar fotografijos aparate.

Suimtieji pasodinti Kauno s. d. kalėjime, o kvota su įrodmais daiktai perduota ypatingai svarbioms byloms tardytojui Mataičiui.

Su šia byla rišamas ir banko vyriausiojo buhalterio p. Landsbergio suėmimas. P. Landsbergis žinomas, kaip doras žmogus ir sąžiningas valdininkas, tačiau jo suėmimui formaliųjų priežasčių esą. Suimtas Kalinauskas sako, kad jis nesurastus 150.000 litų įdavęs p. Landsbergiui, su kuriu sugyvenęs nepergeriausiai. Pats p. Landsbergis, kaip laikraščiai praneša, protestuodamas prieš suėmimą, jau dešimtą dieną badauja.

Aferista baigdamis savo darbą parašė dar profesorui Jurgučiuvi cinišką laišką.

V KATALIKU ŽINIAI

Ponas Redaktorium.

Būkite malonūs patalpinti vedamam Jūsų laikraštyje mano sekantį pranešimą Brazilijos lietuvių katalikų žiniai.

Pirmieji žingsniai

Rugp. 19 d. pasirodžiau „P. A. L.“ su savo sveikinimo laišku. Nuo to laiko nieko neparašiau. Tas nereikia, kad nieko nėra daroma tikybiniam S. Paulo liet. katalikų gyvenimui. Daroma štai kas:

Juridinė būklė. Išsirūpi-

nau iš Arcivyskupo tetai krikėtyti ir jungti moterystėn visos arkivyskupijos lietuvius ir vesti savo metrikų knygas. Tai palengvinimas lietuviams ir pirmas atsitikimas, kad suteikiama taip platus įgaliojimas kunigui ateiviui. Taigi liet. kat. parapija de facto jau gyvuoja. Ji prisiglaudusi kol kas prie S. Antonio bažnyčios Pary rajone. Tetrūksta de jure pripažinimo ir nuosavos bažnyčios.

Parašiau Liet. R. Kat. Bendruomenės (laikinos parapijos) įstatus, kurie buvo susirinkusių rugp. 9 d. priimti. Registruoti juos abejose vyresnybėse neįsiskubinu. Gal gyvenimas privers padaryti kai kuriuos pakeitimus, ypač kai prisirašys daugiau narių. Ir komitetas išrinkta, tik laikinas, nes mokančių parapijos išdan atsirado kol kas tik 120. Parapijiečių prisirašys be abejonės kelis kart daugiau. Bereikala jie delsia. Parapijos darbai platesniame mastabe dirbti reikalingos lėšos.

Lėšų klausymas. Lėšos

reikalingos bažnyčios tarnų laikymui, raštinės reikmenims, bažnytinėms daktams išgyti, vakariniams kursams steigti, pigiam tikybinio turinio laikraščeliui leisti, žemei pirkti, salei, mokyklai, klebonijai ir ilgainiui bažnyčiai statyti ir kitiems tikslams, kuriuos ras reikalingais mokantieji parapijiečiai. Šiems reikalams aš negaunu nė skatiko nė iš Lietuvos ar Brazilijos valdžios, nė iš vyskupijos ar vienuolyno, ar kito ko. Aš pats gyvenu t. y. užsimoku už kambarį, valgį ir t. t. kol kas vien iš atskirų katalikų aukų mišioms, kurių prisielgėtauju iš svetintaučių.

Konvertėlių sistema. Vir-

šminėtiems reikalams tenkinti išsirūpinau iš S. Antonio do Pary klebono leidimą daryti bažnyčioje rinklevą konvertėliais. Po na-

mus rinklevų nebuvo ir nebus daroma. Tas per daug apsunkena rinkikus ir raštinės vedimą. Kiekvienas uždarbiaujantis katalikas ateidamas pamaldosna savo auką bažnyčiai duoda konvertėlyje, ant kurio parašo savo vardą, pavardę, adresą ir kas svarbiau, savo pavardės numerį. Ta numerį drauge su konvertėliais jis gauna pas bažnyčios komiteta prieš ar po pamaldų, kai pirmu kart užsiregistruoja, kaip parapijietis. To numerio jis laikosi visuomet.

Tas žymiai palengvina raštinės darbą.

Konvertėlių aukos yra surašomos į kastos kuygą ir po mėnesio kito bus įrašomos į knygeles, kurias gaus kiekvienas parapijietis.

Ligi šiol tokiu būdu surinkta 471 milr. 400 reisų, iš kurių apmokėta šiokia tokia alga varninkui ir nupirkta raštinės reikmenų. Jeigu toliau aukos nepadidėtų, tai parapija savo veikimą negalėtų plačiai išvystyti — ji tik smilkty.

Vaikų mokymas. Vaikus

pradėjau mokyti tikybos sekmdieniais nuo 14 ligi 16 val. prieš sv. Antano bažnyčios, Pary. Be to išnuomavau patalpą Mokoje (Av. Paes de Barros 16), kur vaikai bus mokomi ketvirtadieniais nuo 17 ligi 19 val. ir prie Salezijonų statomos bažnyčios prieš Luz sodną antradieniais 17-19 val.

Atsiradus reikalui ir lėšoms vaikai bus mokomi dažniau ir dalykų: griedoti, skaityti, rašyti ir t. t.

Vaikams vienodai tikybos mokyti ir, kad katalikai galėtų bendrai pagiedoti, prirengiau ir padaviau spaudon pigų tikybos pirmamokslį ir giesmynėlį.

Tolinieji liet. katalikai.

Buvo keleta atsitikimų, kad atvažiuo pas mane lietuviai iš labai toli su jungtuvėm ir kitais reikalais. Norėcia toli gyvenantiems pranešti, kad jie pirm važiuosiant praneštų man savo reikalą laišku. Tuomet aš jiems galėcia pranešti, kuomet važiavimas yra reikalingas.

(Tąsa sekan. numerį).

KOLONISTAI ir PADIENIAI DARBININKAI

Reikalingi į gera fazenda. **Mokama 500\$000** už tūkstantį kavos medelių
Susitarti **Cia Commercial Paulista**, rua São Bento, Nr. 19 I aukštus, laiškais: Caixa postal 753 - S. PAULO

Senmergės apsilvylimas

Jeigu kam įdomu sužinoti, kodėl merguzėlė Visuomenytė iki šiol negavo vyro ir liko senmergė, — aš papasakosiu, — nes ji man nuosirdžiai savo, taip sakant vargelius išdėstė.

Mizernai jai gyvenosi dar pas tėtusius Lituvėnų sodžiuje. Mat iš prigimties ji nebuvo graži, nei simpatiška, todėl ir jaunuos dienos jai nebuvo malonios. Jos vienmetės viena po kitos ištekėdavo, o Visuomenytė stono sčestis taip ir nepasitaikydavo, nors netik savo sodžiuje, bet ir apylinkėse visi žinojo, kad ji turi ir kračio ir pasogos.

Dori nuosirdūje jaunikaicjai ją palikdavo ramybėje, nes ką gi — manė sau, kad su ja ir apivedus pasogos galima tikėtis, bet nepadoru tik kračio vaikytis, tegyvena sau spakajuje. Bet pasitaikydavo ir šelmų ir nei vienas iš jų tai šiokiu, tai tokiu būdu prisimeilindavo kai prie jos pačios, taip ir prie tėtusiu, bet galų gale nei vienas iš tokių jaunikaicijų rimtai jos vesti nenorėjo. Vargšės ir kraitis mažėti pradėjo ir šiaip žmonių akyse liko išnevožyta.

Nustojo ji ūpo, žmonių apkalbėta, bernuzėlių apvilta sumanė Amerikon išvažiuoti; buvo girdėjusi, kad ten už jūrų marių geresni žmonės, taipgi ne vienas iš pažįstamų ten išvažiuo, ir niekas nezūdavo. Nors pagyvenusi Amerikoje galės ištekėti ir spakajuje susilaukti semtvės, kaip pridėra kiekvienai ščirai moterėlei stono susilaukusiai.

Visuomenytė laimingai pasiekė Amerika. Išlipus į kramą žvalgėsi kaip pakvaišusi, nei susikalbėti nemoka, žmones nepažįstami, iškart ją net baimė apėmė. Kad bent kas nors čia lietuviškai mokėtų pagelbėtų nors bilietą nupirkti i Sapauli. Stovinėjo žiopsujo. Staiga kaž iš kur, ir pasitaiko tokia laiminga proga. Prieina prie Visuomenytės gražus bernuzėlis ir šnektelėjo lietuviškai: „Matomai Tamsta ką tik atvažiavusi? Bene būsi iš Lituvėnų?“

Taip — Tamsta aš prisimeinu, ol čia pas mus liknsma gerai, labai malonu, mūsikių bus daugiau, zgadoje gyvensimė padarysime susivienijimus, vakaruskas darysim šoksim, vis mat geriau krūvoje būti negu išsiplaškes — taip sakant nevarganižuotai gyventi. Nusidžiaugė Visuomenytė, kad iškart gera žmogų sutiko. Jis buvo mandagus ir bilietą nupirkti padėjo pinigų banke padėjo, iškeisti flirtavo....

Nors Visuomenytė kiek nu-

sistebėjo kai gelzkelietis dolerių neėmė, ir kad tikrus amerikoniškus dolerius i kažkokius milerius reikėjo iškeisti, bet čia jos geras prietelis išaiškino, kad nors čia ne doleriai, bet mileriai, visviena čia Amerika ir del apsirikimo, kad Visuomenytė pateko gal na į tą Amerikos galą — nusimti nėverta.

Bile tik Amerikoje, ir Visuomenytė nusiramino, jos gyvenime taip sakant pradėjo aušti naujo gyvenimo aušra.

Iš pirmų dienų mažai kame nusivokdavo, bet džiaugėsi, kad pažįstamiir nepažįstami bernuzėliai labai lipšnūs-malonūs, čia vi sitaip ir atrodė, kad kiekvienas persdavosi. Mandagumo prisilaikant Visuomenytė nei vienam neatsakydavo, vis prizadėdavo pagalvoti. O begalvodama atsimindavo dėdienės Spakainuvienės pamokinimą kurį anoji gera moteriškė išlydint pasakė: „Dabokis vaikuti, kad kas neprigautų, čėdyk dolerukus kuriuos tėtusiai judai dienai ir stonolaimėi davė ir ką nždirbsi čėdyk. Visokių žmonių sviete yra...“

Visuomenytė nors neįtarė, kad visi bernuzėliai lipšnūs tik prie dolerukų ir milerukų, bet dėdienės pamokynimą dažnai prisimindavo.

Nelabasis nesnaudė. Bernuzėliai Amerikoje daugiau šelmystės turėjo negu tėviškėje Lituvėnuose. Matomai toks jos likimas, kad visur jai nesisekdavo.

Nors Visuomenytė Amerikoje gyvena jau keleta metų, bet dar neįstokėjusi, ir jau ją prie senmergių priskaitoma.

Įsitikino ji nabagė, kad netik apie Lituvėnus bet ir Amerikoje yra šelmų kuriems tik jos pasoga, o ne ščira širdis rūpėjo.

Daug ji turėto kavalierių: vieni pasigirdavo, kad miškus ir dvarus turi ir zemė tokia gera, kad iš vieno grūdo pupų aruodus prikulia, kiti namų savininkais pasivadindavo, ir net špitole senatvėj žadėjo pastatyti. Žadėdavo net visoms giminėms šipkartes pasiusti, kad tik nenuobodžiautų. Tokie geri buvo. I vakaruskas į balius kviesdavo, alučiū vaišino kokių pasakų nepripasakodavo! O laišku laišku, mažų ir didelių, ir daugiausiai drukavoti. Vargšėi kartais stačiai galva apsisukdavo. Bavo smagu, ir nuodieja buvo, bet kaip tik pradėdavo tartis apie šliubą, nei iš šio, nei iš to, visi kavalieriai lyg susitarę kažkokios antrados ir avištos prašydavo.

Kol Visuomenytė nežinojo kas ta antrada ir avišta, šiaip taip pasisekdavo išsisukti nieko

niekam nedavus. Bet kai nabagė norėdama antrada ir avištą išlaikyti čėlybėje, kavalieriams atsakydavo, — tai tiek juos ir temadydavo...

Suzinojo vėliau vargšė, kad toji antrada ir avišta-tai amerikoniškai taip sakant kraičiu iškalno duoti. Nors ji labai ščira ir kantri buvo, bet galutinais įsitikino, bad kavalieriams tik antrados ir avištos rūpi.

Vėliau ir antradas dalinti pradėjo, bet jie tie šelmiai tokie pat kaip Lituvėnus, tik dolerukus-milerukus įamonydavo, o nuo ženatvės stono vis mokėdavo išsisukti.

Tokiu būdu ir iki šiai dienai Visuomenytė senmergė pasilieka. Bet dabar ir nuodėjos, taip sakant vilties mažai turi.

Bet dar galima tikėtis, kad atsiras nevienas šelmis, ir kol pas ją dar yra šis tas iš kraičio, — dar meilinsis, bet vyro gaue tai bent žilo plauko susilaukus.

Užjaučiantis.

Red. prierašas. Taip ir

norisi pravesti paralelę tarp vargšės Visuomenytės ir Gerbiamosios Brazilijos lietuvių visuomenės. Daug panašių kurjuzų pasitaiko ir visuomeniniam gyvenime.

NAUJA MONARCHIJA.

Nesenai Balkanuose išdygo nauja monarchija, tai nedidelė Albanijos valstybė esanti Italijos protektorate, del kurios savo laiku buvo kilęs didelis konfliktas tarp Italijos ir Pietuslavijos. Norėdama dar labiau sustiprinti savo įtaką italai pakreipė ten politiką taip jog Albaniją parlamentas paskelbė karalyste. Karalium išrinktas iki šiolinis prezidentas Achmed Zogu palankus Italijos protektoratui Albanijai. Albanijoje priskaitoma tik pusantro milijono gyventojų, ir yra labai žemos kultūros kraštas

Klaidos atitaisymas.

Praeitam „P. A. L.“ n-ry įsibrovė nemaloni klaida. Vieton „300 reisų“ buvo pažymėta „200 reisų“. Redakcija už šią klaidą skaitytojū atsiprašo, aiškumo deler pranešama, kad atskiro n-rio kaina 300 reisų.

Red.

Iš organizacinio lietuvių gyvenimo.

Rugsėjo m. 28 d. Giorlano salėje įvyko lietuvių mokyklos klausimu pasitarimas.

Suaugusiems kursų steigėjai kaip iniciatoriai į posėdį pasikvietė „Aušros“, „Susiv. Lietuvių Brazilijoj“ ir parapijos atstovus.

Mokyklos įsteigimo reikalu gyvai užsijdomauta, ir galima tikėtis, kad rimtai pradėtas sutartinas darbas, švietimo klausimu vystysis pasekmingai.

LIETUVĖ

Felčeris — Akušerė
K. TAMAŠAUSKIENE

Rua Ytapiropės Nr. 16 bondės 43 ir 39.

(iš Avenida Tiradentes)
Ligonų priėmimas kiekvieno laiku.

Tautiečiams nuolaida.

PARSIDUODA

GERIAUSIOMIS SALYGOMIS

LAIVAKORTES

iš Lietuvos į Lietuvą ir į kitas šalis. Geriausiais jūrų susisiekimo bendrovėn laivais. Darbuojamės su: Belgijos, Vokietijos, Anglijos, Olandijos ir kitų šalių laivais. Mūsų įstaiga turi daug metų praktikos ir darbą atlika greit ir sąžiningai. Niekur nepirkite laivakortėn, kol nesužinosite mūsų sąlygas.

„Casa Bernardo“

Rua S-ta Ephigenia 39-C.

Stebuklingai

tikrai pamatuotai ir tikriausiai įrodyta **Balsamo st. Helena** visokių skausmų gydymo jėga. Pavartojus **Balsamo st. Helena** per 10 minučių žmogus pajaučia skausmų palengvėjimą. **BALSAMO St. HELENA** parduodamas visose vaistinėse.

Gdytojas

D-r. ALMEIDA SALLES
 Vizitas 5\$000
 vizitavima namuose 20\$000
 rua Silva Pinto 43-A.
 nuo 9-30 iki 11 val. ir
 nuo 15 iki 16 val
 Nuolatinis gydymas ir žaizdų tvarystymas sulig atskiro susitarimo.

LIETUVIAI! ISIDEME KITE

Kome cinis biūras (Agencia Comercial „EUROPA“) oficialiai įregistruotas valdžios įstaigose ir S. Paulo miesto prekybinių įstaigų centre, atlieka sekančius darbus:

- 1) Tarpininkauja perkantiems ir parduodantiems žemę bei kitą turtą.
- 2) Parduoda patogiausiomis sąlygomis laivakortes iš Europos į Braziliją, arba iš Brazilijos į Europą ir į kitas šalis, taipgi išrūpina reikalingus šeimų parsigabenimui dokumentus.
- 3) Tarpininkauja ir tiekia patarimus norintiems užimti bi kurią biznio šaką Brazilijoje.
- 4) Parūpina asmens ir kitokius dokumentus, atlieka dokumentų ir raštų vertimus įvairiomis kalbomis ir tiekia nuredymus, patarimus, juridine pagelbą visokiuos reikaluose. Darbai atliekami, greitai sažiningai, gerai. Kiekvienas lietuvis pas mus reikalus atliks savo prigimtoje kalboje. Atsilankykite — įsitikinsite. Nepamirškite mūsų firmos varda ir adresą. Agencia Comercial „EUROPA“ rua do Seminario nr. 2 (greta centralinio pašto) S. PAULO.

GERKLĖS IR ŽIOCIŲ

skausmus numalšinsi, jei 2 — 3 kart į diena paplausi burną ir gerklę **Balsamo St. Helena** Plovimas atliekamas skiediniu: 1 stiklinė balsamo įpilant į litrą virinto vandens.

Pinigų kursas S. Paulo Biržoj.

Doleris.	8\$337
Svaras sterlingu	40\$318
Vokiečių markė	1\$997
Auserų	1\$142
Olandijos guld.	3\$365
Italų lira	\$400
Francūzu fran.	\$326
Portugalų pez.	\$361
Argentinos pez.	3\$576
Uragvajaus pez.	8\$589
Ispanijos pez.	1\$441

RESTORANAS FERNANDES

Rua General Ozorio nr. 21 arti gelžkelio stočių Luz ir So roobano.

1-os rūšies virtuvė.

Maistas mėnesiniai	90\$000
Maistas su butu	130\$000
Maistui tolonai mėn.	45\$000
Pietūs arba vakarienė	1\$800

Valgius gamina specialistas portugalų stalo A. Lacarte. Kambariai šeimynoms, lovos pavieniams nuo 2 iki 2\$500. Informacijos darbo įkotojams, kaip mieste, taip ir kavos fazendose.

Savininkas: **Francisco Fernandes Thome.**

Tenpat arti „P. A. L.“ redakcija ir biūras „Universal“

Nuo **SLOGOS** išsivaduos, jei vartos **Balsamo st. Helena**. Patepę 2 — 3 kartus nosį **Balsamo st. Helena** paju tuojaus palengvėjimą.

LAIVAKORTĖS iš EUROPOS

Veltui !!

gauna kiekvienas žemės pirkėjas. Taip pat užskaitomas į mokesnį už žemę, tų pirkėjų laivakortės kurie jas turi.

Rteigiamos naujos kolonijos.

Kiekvienos kolonijos pirmiesiems kolonistams žemės kaina nustatoma nuo 100 iki 200 milterisų už alkerą

Kiekvienoje steigiamoje kolonijoje, centro sudarymui skiriama 60 alkerų žemės; tokiam centre

gali apsigyventi nuo 10 iki 12 šeimynų.

Kolonija nuo kolonijos bus atstume nuo 10 iki 12 kilometrų, tarpusavy ir su kolonijų centru bus sujungtos geru automobilių keliu.

Tarp kitko, kolonistai galės uždarbiauti tų kelių pratesime. Pirkusieji žemę, galės pergabenti savo šeimynas iš Lietuvos ar kitų šalių pigiausiomis kainomis išsimokėjimui.

Smulkesnes informacijas teikia centralinis biūras **Impreza de Terras Dr. Labieno da Costa Machado**

Rua Washninton Luiz 32 a II andar. Laiškais Caixa postal 296 São Paulo

Prancūzijos - Italijos Bankas Pietų Amerikoje

KAPITALAS 50.000.000 frn. ATSARGINIS 78.000.000 frn.

Banko Centras — PARYZIUS (rue Halevy-12-)

SKYRIAI IR AGENTUROS:

- Brazilijoje:** — Araraquara — Bahia — Barretos — Bebeduoro — Botucatu Caxias — Curitiba — Espirito Santo do Pinhal — Jahú Mccoca — Ourinhos — Paranagua — Ponta Grossa — Porto Alegre — Recife — Ribeirão Preto — Rio de Janeiro — Rio Grande — Rio Preto — Santos — S. Carlos — S. José do Rio Pardo — S. Manoel — S. Paulo
- Prancijoje:** — Agen — Reims — Saint — Quentin — Toulouse.
- Argentinoje:** — Buenos Ayres (centralinė ir du skyriai mieste) Rosario de Santa Fe.
- Cili:** — Santiago ir Valparaiso
- Kolumbijoje:** — Bogota.
- Urugvajuj:** — Montevideo.

VISOKERIOPOS BANKINĖS OPERACIJOS

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

LIETUVOS ŪKIO BANKAS, KAUNAS

Skubus ir tikslus pinigų išmokėjimas visose Lietuvos vietose, kaip čekiais, telegrafo perlaidomis per pašta.

Tiekama informacijos visuose skyriuose ir agentūrose.

S. PAULO: Rua 15 de Novembro nr. 27 — Caixa postal 501
 RIO de JANEIRO: Rua da Alfandega nr. 11 Caixa postal 1211
 SANTOS: Rua 15 de Novembro nr 146 Caixa postal 253

KONTRAKTAS 1928-29 UKIO DARBU METAMS KAVOS FAZENDOJE

Santa Adelia

D-ro ALFONSO GERIBELLI

Restinga - Linha Mogyana

Mokesnis už kavos priežiūrą su sodinimu augalų

Už tūkstantį krūmų neakmenuotoje vietoje mokama 300\$000; akmenuotose vietose 350\$000 metams. Sodinama viena eilė kukurūzos tarp kiekvienos antros kavos medelių eilės, kukurūza sodinama 1 meteriu atstume. Sodinama kukurūza ne daugiau 5 grūdų kiekvienau kelman.

Kavos eilėse, kur nesodinama kukurūza sodinama 2 eilės fasolių. Jeigu norima sodinti ryžius, sodinama protarpiais 20 cm.

Mokesnis už kavos priežiūrą be sodinimo augalų

Už tūkstantį krūmų neakmenuotoje vietoje mokama 450\$000, ir akmenuotoje vietoje 500\$000. Tuo atveju augalus sodinti neleidžiama.

Kavos raškymo atlyginimas

Kolonistams prižiūrint kavą ir naudojantiems puseliu mokama 2\$500 užsurinktos 110 ltr. kavos maišą nuraškytos nuo medelių ir po 1\$500 už tokį pat maišą surinktos nuo žemės.

Kolonistams kurie pasėliais nesinaudoja, atlyginimas mokamas už tokį pat maišą skintos kavos 3\$000, ir rinktos nuo žemės 2\$000. Kava renkama švariai.

Padienis mokesnis

Padieniems darbininkams dirbantiems bent kokį darbą dienos mokesnis 5\$000. Medicinos priežiūra ir elektros šviesa kolonistams veltui.

Mokesnis

Mokesnis išmokamas kas 60 dienų jeigu nėra išimtas avansais, arba atlyginimo sąskaitoj nepadaryta skolų.

Naudojimasis padvadomis

Suvežimui savo derliaus, kolonistas moka tik po 1\$000 už kiekvieną padvadą. Jeigu vežiojama statybos medžiaga, arba malkos kolonisto reikalams, padvada duodama veltui.

Bendros žinios: Fazenda dalijasi į 2 kolonijas, abi randasi geroje sveikoje vietoje, geras vanduo, įrengtas vandentraukis. Patogus įrengimai baltinių skalbiniumi. Gyvenamos triobos murinės su grindimis. Visur įvesta elektros šviesa.

Taipogi tvarkingi kiti trobesiai k. a. klauininkai, tvarteliai. Čia pat puiki ganykla.

Kiekvieną šeštadienį kolonijos švarinamos sulig administracijos nurodymu. Delej to šeštadieniais darbas užbaigiamas 3 val. p.p.

Fazendoje medžioti ir šaudyti draudžiama. Fazenda randasi 2 ir 1/2 kilometrų atstume nuo gelžk. st. Restinga.

HAMBURGO-AMERIKOS-LINIJA

NUOLATINIS GREITAISIAIS GARLAIVIAIS SUSISIEK. TARP EUROPOS IR P. AMERIKOS
Ant visų šios linijos garlaivių erdvus ir moderniškas įrengimas!

Specialūs laivai tarpnumerinių klasių.

Specialūs laivai III klasės.

GENERAL BELGRANO
GENERAL MITRE
GENERAL OSORIO (statyboje)

BAYERN
BADEN
WURTEMBERG

Iš Brazilijos pasazai (laivakortės) į Europos visas šalis. Duodami pašaukimai (Samados) iš visų Europos šalių į Braziliją. Greičiausias pervežimas keleivių iš Lietuvos per nuorava agentūrą, Hamburg — Amerika linija KAUNE, Laisvės Aleja 46. Prieš užperbant laivakortes pasiteiraukite pas mus dėl sąlygų.

Generalinė Agentūra Brazilijoje:
THEODOR WILLE & Co.

São Paulo
rua Libeiro Badaro, 52. —

Santos
rua do Comercio, 47, —

Rio de Janeiro
Avenida Rio Branco, 79 —

Banco

Allemao Transatlantico

São Paulo

RUA ALVARES PENTEADO No. 24

Centras: Vokietijos užjūrio Bankas — Berlyne. Skyriai Brazilijoje: Rio de Janeiro, Santos ir Curityboje.

Atlieka perlaidas į visas pasaulio šalis aukščiausiu kursu ir geromis sąlygomis.

Indėliai ir depositai aukštais nuošimčiais.

Korespondentas Lietuvoje

Lietuvos Bankas Kaune

HOLANDU KARALISKAS LLOYDAS

VISI LAIVAI SUSTOJA UOSTE RECIFE

Išeina iš Santos į Europą

ORANIA	17 Rugsėjo
FLANDRIA	1 Spalių
GELRIA	15 Spalių
ZEELANDIA	29 Spalių
ORANIA	19 Lapkričio
FLANDRIA	3 Gruodžio
GELRIA	17 Gruodžio
ZEELANDIA	31 Gruodžio

Laivai „ORANIA“, „FLANDRIA“ ir „ZEELANDIA“ sustoja Leixões uoste darant kiekvienus reišus ten ir atgal. Bilietus galima gauti į visas Europos šalis. Patogiai įrengtos 3 klasės kabinos su 2, 3 ir 4 vietomis. Kas link laivakorčių I klasės tarp Pietų Amerikos, Cherburgo, Southamptono ir New-Yorko mes dirbame sutartina su garlaivių Linijomis Munson ir United States.

KAINOS PAPIGINTOS

Pigiosios ir prieinamiausios kainos. — Su nuolaida šeimoms pirmos, antros ir tarpnumerinėmis klasėmis važiuojant

GENERALINĖ AGENCIJA: SOCIEDADE ANONYMA MARTINELLI:
S. PAULO: Rua 15 de Novembro, 29 SANTOSAS: Rua 15 de Novembro, 34

Banco Germanico

SÃO PAULO

RUA ALVARES PENTEADO 17

kertė rua da Quitanda

RIO DE JANEIRO

Rua da Alfandega 5

SANTOS

Rua 15 de Novembro 164

Pašto, telegrafo perlaidos į Rusiją, Lietuvą, Estiją, Latvija

Korespondentas Lietuvoje

LIETUVOS KOMERCIJOS BANKAS KAUNE

NORDDEUTSCHER LLOYD BREMEN

NUOATINIS KELEIVINIS SUSISIEKIMAS

Iš Europos su Brazilija ir La Plata dideliais, švariais ir greitais garlaiviais

Serra Cordoba — Sierra Morena — Sierra Ventana

Su visais patogumais I klasė, luksus kabinos ir gražios, švarios III klasės kameros. Taipgi gerai keleiviniai garlaiviai:

MADRID — WESER — WERRA

aprūpinti gerai įrengta šantra klase ir trečios klasės kameromis.

Atliekama kelionės užsakymai iš čia.

Sąlygos sužinoma atstovybėje
ZERRENNER BUELOW & C-ia. LTDA

SÃO PAULO, Rua 8. Bento, 61, Caixa 93, telef 2-1040 ir 2-1042

SANTOS, Rua do Comercio, 53-55 Caixa 1-telef. 17.

Svarbu lietuviams

Vaistinė ir drogeria „Municipal“

Geriausių rūšių vaistai, aprišimo žaizdų medžiaga, kvepalai muilas ir kitos cheminės prekės.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir vokiškai.

rua Barão Itapetininga 36

Bondes 19, 25, 31, 23, 36, Nr. Nr

Telefonai 4-7757.

Dantų Skaudėjimo

tikriausiai pašalina Balsamas St Helena. Reikalinga tik pamirškinti vatos gabaliuką uždėti ant skaudančio danties ir aptepti balsamu skaud. danties smagensi

vardavo PLASTERIUS

ŠIANDIEN tik Balsamo St. Helena

nes pastarasis geriau įsigeria į kūną, negu plasteris, o per tai skubiai pašalina skausmus.

REIKALINGAS SKUBIAI Spastuvei mokantis dirbti prie mašinos arba, rinkėjas raidžių Kreiptis rua Visconde de Parnahyba nr. 299

RUSO

Manufaktūros GALANTERIJOS Prekyba

Didžiausias pasirinkimas įvairių prekių: medžiagų kojinių žekių ir t. t. Kojinių ir žekių — kainos fabrikos

Rua Jose Paulino Nr. 152 (Bom Retiro priešais E. Coso)

Tik už 130\$000

turesite gerą valgi. puikų kambarį su visais patogumais, telefonas, vonia, pianinas; — latviškam pensione Rua General Jardim 9 nr. čia pat bondės: 9, 11, 15 ir 17 Gražiausia miesto dalis, už Praça da Republica.

Balsamo

S-TA HELENA

yra geriausias visokių skausmų nugalėtojas.

Greitu laiku gaunama iš Lietuvos didelė partija knygų šiaip įvairių pasiskaitymų ir maldaknigių.

Apart to priimami pagedaujamosios knygos užsakymai. Kreiptis „P. A. L. Redakcija“